

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Panaszos vasárnap.

— febr. 16.

Bizonyos dolgokról Magyarországon nagyon ellentétesek a vélemények. Az egyik táborban azt mondják például, hogy ki kellene terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet, mert a kereskedőknek is szükségük volna egy kis pihenésre: s a kereskedők ugyanakkor azt mondják: „Az Istenért, humánus embertársaink, ne a pihenésünk ról akarjatok ti gondoskodni, hanem a munkánkról, mert nem az a bajunk, hogy vasárnap sem jutunk egy kis pihenéshez, hogy egész héten át se jutunk egy kis pihenéshez!”

Ezt az ellentétet nem én formázom — ez az ellentét hetek óta áll az ország előtt és a jelentősége nem kicsi.

Szép az, a mikor az emberekben dolgozni kezd a humanizmus és minden áron boldogítani akarják a világot. De a humanizmusból is megérthető a nagyon sok, mint a hogy a virágok is megtudják ölni illatjukkal az embert. Pedig a kit megölnék, annak mindegy, széngáztól kellett meghalnia, vagy virágillattól. S ha a világba jutott vidéki kereskedelemnek a ráerőszakolt pihenés megadná a kegyelem-dőtést, hát annak is mindegy volna már hogy roszakaratból pusztult-e el, vagy jó akaratból. Egészen mindegy. Meg volna ölve.

Ma azonban még nem mindegy. Ma veszedelmesebb ellensége neki az a tulsá-

gos jóakarát, mint volna a legnagyobb roszakarat. Miért? Ha kereskednék Magyarországon olyan áramlat, mely nyiltan hadat üzenne a kereskedelemnek és a kereskedőknek: akkor könnyű volna ellene a védekezés. Az állam volna az első, mely lefujná az ilyen háborút.

Az állam tehát csak magát védi ha a kereskedelmet nem hagyja cserben.

A kereskedők a mostani mozgalom során mégis úgy érzik magukat, mint az anekdota embere, a kit úgy biztattak:

— Ha hárman is azt mondják, hogy beteg vagy, fekdj le!

Hát meglehet, hogy a kereskedők is kénytelenek lesznek lefeküdni. De azért mégis veszedelmes rájuk nézve az a mozgalom, mely a vasárnapi munkaszünetet törvényes kiterjesztésével akar rajtuk segíteni. Mert beteg ugyan a kereskedelem és kivált a vidéki kereskedelem, de az ő betegsége nem a pihenés hiánya hanem a munka hiánya. A ki ezt a beteget gyógyítani akarja, ne pihenést adjon neki, hanem munkát. Hiszen az utolsó esztendőkhöz hozták a szomorú tapasztalást, hogy például a vidéki kereskedelmet mennyire nyomja a fővárosból szétúszó verseny.

Az a szegény vidéki kereskedő ugyan várhatta üzletében, hogy a fogyasztó közönség felkeresse. De hogy kereste föl! S miért is kereste volna, mikor a közönségnek ki sem kellett mozdulnia a hajlékából s ott a saját portáján vetekedett minden megrendelésért a budapesti és a külföldi verseny. Az egyik vagy a másik ok-

vetlenül elhalászta a megrendeléseket, a vidéki kereskedő pedig nyelhetette a száraz kortyokat. A vásáron ült a gyoicsos tót és elfogta előle a kis vevőket: a házaknál megelőzték az utazók és elszedték előle a nagyobb megrendeléseket. A vidéki kereskedőnek igazán csak az jutott a mi maradt. Neki csak egy ügynöke volt; a véletlen. A mit ez hozott, az volt közönsége. Látnivaló tehát, hogy bőven kijutott neki a pihenésből.

S most még több pihenést akar neki a humanizmus kieroszakolni. Ne, az Istenért, ne több pihenést! Több munkát inkább. Az állam igen is helyes nyomon jár, a mikor törvényt készít elő, mely a magánfogyasztót visszaadja a vidéki kereskedelemnek, megtiltván az utazató kereskedelemnek a magán fogyasztó közvetlen fölkeresését. Ennek örvend a közönség is. Azonfelül ez hazafias dolog is, mert ki fogja szorítani a vidékről az idegen versenyt. Ez látszatra nem olyan humanus mozgalom, de hazafias, okos, hasznos és a vidéki kereskedelemnek munkát szerez.

Ez tehát gyógyító mozgalom. De a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése csak látszatra okos, igazában senkinek se volna jó.

— Nem az a baj, hogy vasárnap se se jutnak egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutnak egy kis munkához. . . .

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

TALÁLKOZTUNK.

Találkoztunk, s síró szívevel
Azt kérdeztem tetőled:
Jól esik-e, csalfa leány.
Hogy a szíved megölted?
Örül-e szíved annak,
Hogy a könyvem egyre foly?
Hogy talán már nem is tudom
Mi az öröm, a mosoly . . .

Könyv szökött a két szemembe,
A mellem meg elszorult;
Te sirtál: kacajodtól
A szemembe könyv tolt.
Körülöttem minden: virág
Szellő, lárma kacagtak,
Hogy én téged mégis, mégis
Szeretlek és — sirtalak! . . .

Végyvári Ferencz.

Margit esküvője.

Elbeszélés.

— A „Debreczeni Hirlap” eredeti tárczája —

Ketten is rajongtak Margitért, a mi éppen nem csodálható, ha meggondoljuk, hogy

milyen szép ő a szép leányok között is és milyen szép az ő hozományja.

Mindketten jó állású emberek voltak. Ott dolgoztak egy miniszteriumban és talán kenyeres pajtások is voltak valaha. Mind a kettőt tehetséges embernek ismerte a világ és a lányos mamák mind a kettőnek biztak jövőjében. Ez pedig csak jó jel!

Horváth Tivadár a társaságok kedvelője volt, Pataky Gusztáv a társaságok esze. Horváthot elegáns fellépése, finom modara, behizelkedő természete, simulékonyasága tette a társaságok kedvencévé, míg ha tanács, terv, vélemény, döntés kellett a társaságnak, akkor Patakyhoz fordultak, ki így a társaságok esze lett.

Ők ketten vetélkedtek a szép Szaploneczi Margitért. Azt hiszem, Margit nem a kor leánya lett volna, ha nem Horváthnak adott volna előnyt és így Pataky — mint jellemes emberhez illik kezdett visszavonulni, nem folytatta udvarlásait a leánynál és csak a szükséges és elkerülhetetlen érintkezésekre szorítkozott.

Margit szívesen fogadta Horváth Tivadár közeledését, büszke volt arra, hogy lefoglalva tartja és mindenki várta az elma-

radhatatlan hirt, mely Szaploneczi Margit és Horváth Tivadár eljegyzését jelenti.

Megyei bál volt. Horváth majd minden második táncot Szaploneczi Margittal járt. Pataky senkivel sem foglalkozott és egy ideig „Öregek” között időzött, majd a buffetbe ment. Alig-alig időzött ott egy negyedóraig s már sarkon akart fordulni, hogy egyuttal hazra menjen, mikor Margit jelent meg Horváth karján a teremben.

A találkozás elkerülhetetlen volt és Pataky némán hajtá meg magát a leány előtt, ki kedvesen esieseregte:

— Örülök, hogy látom kedves Pataky most ritkán van szerencsénk, pedig én nem szívesen nélkülözöm környezetünköt.

— Nagyságod igen kegyes, felelte Pataky.

A táncnak vége volt s a párok a buffet felé todtak. Egy rendező elfogta Horváthot, mint monda, hogy bemutassa egy igen kedves családnak. És Margit egy néhány percre magára maradt Patakyval.

— Mondja, kérdé Margit, mikor Horváth eltávozott, mi az oka annak, hogy kerül bennünket?

— Téved, felelte a férfi, csakhogy gondolom Ön ma — holnap barátom menyasz

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott a melynek napirendjén a belügyi tárcza tárgyalásának folytatása volt. A vitát gróf Bonyovszky Sandor vezette be, a kinek beszéde a tegnapi ülésről maradt mára. Kivüle még Mezőságy Béla jegyeztette fel magát a javaslat ellen való felszólalásra. A javaslat mellett szólásra Fassie Tódor, Werner Gyula, Ruffly Pál és Pulszky Ágost vannak feljegyezve.

Egan Ede áthelyezése Több ujság az, írja, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter Egan Edét, a rutén telepítése akció vezetésére kirendelt miniszteri megbízottat, ez állásából visszahívta és őt a mezőhegyesi uradalomba szándékozik áthelyezni. Mint értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Annál kevésbé felelhet meg, mert Darányi Ignác tegnap a Házban kijelentette, hogy megvizsgálja a Fest Lajos által szóba hozott beszédet, azt eredeti szövegében bekövetkező vizsgálat alapján fogja megtenni intézkedését. Már pedig tegnap dél óta nem volt annyi fizikai idő, hogy Darányi ezt a kilátásba helyezett vizsgálatot megejtethesse volna.

A háboru.

febr. 16.

Most már maga Roberts lord küldözgeti a jelentéseket a harcztér déli feléből és mintha igazolni akarná a hozzáfűzött reményeket, lehetőleg győzelmi hírekkel lepi meg a világot. Persze, ezeket a jelentéseket nem szabad valami nagyon behatóan és részletesen vizsgálgatnunk, mert egy-kettőre az tűnik ki, hogy a diadal egy kicsit kétes és a győzelem végzetes módon hasonlít a vereséghez.

Világos vereséget jelent a rennsburgi tábornok, a ki e hó 12-éről azt adja

szonya és nincs ok, hogy legyeskedjek Ön körül.

— Nem mond igazat Pataky. Én egészen mást gondolok, én azt hiszem, hogy önnek választásom nem tetszik és ezért kerül engem, ezerteti velem. No ugyebár így van?

Pataky nem felelt.

— Hallgatását válasznak tekintem és most már őszintén kérem, mi kifogása van Horváth ellen?

Mire Pataky válaszolhatott volna, Horváth jelent meg előttük és a beszélgetés félbeszakadt. Pataky pedig meghajtá magát, hűvösen köszönté Horváthot és a ruhatár felé vette útját.

Egy hétre rá megjött Horváth oljegyzése hire Margittal. És mindenki gratulált — csak Pataky nem mutatkozott.

A válasz pedig, amelylyel Pataky Margitnak azon a bálon adós maradt, megjött egy anonim levélben, mely hangzott ekként.

„Nagyságos kisasszony!

Horváth okos ember és jó nevű tisztviselő, de nem az az ember, kihez egy oly ártatlan lelkű leány mint Ön, nőül mehet. Ő mást tartozik nőül venni és az jellemzi őt a legerősebben, hogy e kötelességét nem akarja teljesíteni. Ezért nem méltó Önhöz, kisasszony. Egy jóakarója.

tudtul, hogy a burok hevesen megtámadták, egy hadnagy elesett, a többi vesztéséről majd később lesz hír. Hogy a későbbre való biztatásnak mi az értelme, azt már tudjuk az eddigiekből. Pár nap múltán alighanem nagy vereségről fogunk értesülni, azzal a hozzátétellel persze, hogy az még 12-dikén történt.

Frakkfield mellett is volt ütközet, a melyről Buller tábornok jelenti, hogy az angolok kedvezőtlen területre kerültek és azért visszavonultak. Franck tábornok átkelt a Modder folyón, a hol kevés ellentállásra talált, — Eundonald lordnak azonban már nagyobb a panaszja, mert a burok voltak oly udvariatlanok, hogy a mikor a nemes lord felderítő szolgálata után visszavonult, heves puskatűzzel támadtak rá és katonáira. Hát ez bizony kellemetlen lehetett.

Elégedetlenek az angolok a portugálokkal is, a kiket most azzal vádolnak, hogy megszegették a semlegességet és a fegyveres bur csapatoknak az ő területükön való átvonulását nem akadályozták meg.

A közvilágítás kérdéséhez.

A magyar vasuti forgalmi részvénytársaság beadványa a városi tanácshoz.

Tekintetes Tanács!

Meglepetéssel értesültünk a hirlapokból arról, hogy egyik versenytársunk legujabban oly beadványt intézett a tekintetes Tanácshoz mely egyfelől a benne felajánlott armérséklésnél fogva határozottan utóajánlatot képez, s melyben másfelől versenytársunk holmi peremképének felidézésével kívánja elfelejtetni ajánlatunkkal szemben való kedvezőtlenességét.

Megvagyunk győződve, hogy ugy a tekintetes Tanács által, mint a tekintetes törvényhatósági bizottság közgyűlése által ismételt hangsúlyozott és a gyakorlat által a közérköles nevében is szentesített azon elv, hogy komoly és szolid pályázatoknál utóajánlat semmi ilyen körülmények között nem fogad

Margit sokat zokogott addig, míg Horváth az nap mutatkozott. Szemrehányással, kétségbeeséssel fogadták. Ő végigfutott a levélen s egy pillanatig elsápadt, azután megvetéssel mondá:

— Ez az aljasság, mi hazugság is, megnévtelen támadás is; Pataky műve, de majd megtámadom őt.

Margit meg volt nyugodva, a szerelem vakon hinni kényszeríté s noha kételkedett abban, hogy Pataky irta volna a levelet, im már egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy Horváthot tényleg rágalmazta az a levél.

Horváth kihívta Patakyt, ki nem fogadta el a kihívást, visszautasítá a gyanút, mely a névtelen levél írásával őt vádolja és kijelenté, hogy nem ad elégtételt olyasmért, amit rovásra betudni nem lehet.

Horváth segédei e nyilatkozattal megelégedtek, de felük nem, és egy sértő levél ment Patakyhoz, ki erre kihívta a Horváthot. Így azután megtörténhetett a párbaj és a második golyóváltásnál Horváth golyója ellenfele tüdejébe hatolt.

Míg Patakyval az orvosok küzdtek, hogy ha lehet megmentésék az életnek, az alatt kitűzték Margit esküvőjét.

Margit boldog volt, mert szerette Horváthot, tetszett neki a szép, elegáns fiu s csak az

ható el, a jelen esetben is érvényesülni fog. és kérjük a tekintetes Tanácsot, hogy versenytársunk utóajánlatát nem létezőnek tekinteni méltóztassék.

Versenytársunk, kinek ajánlata még utóajánlatával együtt is lényegesen kedvezőtlenebb a mi ajánlatunknál, helyén valónak találta az augsburgi társaság renitentiájának kilátásba helyezését és ezzel kívánu hátni azokra, kik az ő kedvezőtlenebb ajánlata előtt még nem hajolnak.

Erre nézve van szerencsénk megjegyezni, hogy a mi ajánlatunk mindenképen azon az alapon áll, melyet az augsburgi társasággal fennálló s a folyó év végére felmondó szerződés megszab, a mennyiben a mi ajánlatunk kifejezett előfeltételét az képezi, hogy a város közönsége gyakorolja ama szerződéses jogokat melyeket a jelenlegi gázvilágítási szerződés 30 és 31. §§-ai részére biztosítanak.

A mi ajánlatunk a gázvilágítás tekintetében abban áll, hogy a város szerződéses jogánál fogva vegye át házi kezelésbe a gázvilágítást, mi pedig arra köteleztük magunkat, hogy az ehhez szükségeselt megváltási árat a városnak kölcsönképen rendelkezésére bocsátjuk s felajánlottuk a városnak, hogy a mennyiben a házi kezeléstől később netán eltérni kívánna, kötelezettséget vállalunk a gázmű átvételére s a gázvilágítás ellátására ajánlatunk értelmében.

Ez csak reánk nézve kötelezettség, míg a város közönségének ezzel szemben fennálló abbéli joga, hogy a házi kezelést beszüntetve a gázművet a megváltási áron bizonyos idő múlva, mely idő tartamára nézve ajánlatunk fentartotta a későbbi megegyezés lehetőségét, nekünk átadja ha akarja, vagy pedig azt továbbra is megtarthassa, ha megtartani akarja.

Hogy pedig a gázmű házi kezelése a város közönségére ne járjon semminemű kockázattal, ajánlatunk elfogadása esetére kétszerek nyilatkozunk a város közönségének a gázmű üzemének folytatására a megfelelő szakképzett személyzetet rendelkezésére bocsátani és neki az üzem és üzlet folytatása körül tanácsos és utmutatással szolgálni. Minek elfogadása és követése esetére elvállaljuk az anyagi jótállást az iránt, hogy a város közönsége a gázvilágítás házi kezelése körül kárt nem fog szenvedhetni, a mennyiben arra kötelezzük magunkat, hogy, ha a gázmű üzeméi illetve a gázvilágítás a házi kezelésben netán veszteséggel fogna járni, a veszteség összegét

fájt lelkének, hogy Patakit ily nyomorult állapotban tudta.

Elérkezett az esküvő napja Horváth barátait oly komoly arccal gyülekeztek a lakodalmas háznál, mintha temetésre jöttek volna; valami titkot rejtettek magukba a násznép és az új pár előtt, mely esküvő után mindjárt utra kel.

Margit nem vette észre a nyomott hangulatot és meghatottan állt fehér menyasszonyi ruhájában a vendégség közepette. A gratuláció nagyon hűvös volt, mint általában az egész hangulat.

Mikor Margitot az első vőfény lesegíté a kocsirol, a menyasszony figyelmét nem kórtelte el a kápolna előtt álló halvány, feketébe öltözött nő, kinek sápadt arca oly szenvedő volt és csak két fekete szemé fénylett.

— Ki lehet ez a nő? Kérdé Margit elsápadva és arra gondolt, hátha ennek a levőnek igaza volt.

Az esketésnek vége volt, a násznép hosszú kocsisorban a lakodalomra vonult és egy fiatal ember szomorú arccal, meghatótan mondá a másiknak.

— Ha az új pár tudná, hogy a szegény Pataky egy órával ezelőtt ki szenvedett!

Szilágyi Gyula.

esülni fog.
hogyan ver-
őnek tekin-

ta még utó-
kedvezőle-
valónak ta-
ntentájának
kivánu hátni
ajánlata előtt

megjegyezni,
en azon az
társasággal
endő szerző-
ajánlatunk
hogyan a város
létes jogokat
ási szerződés
ak.

gítás tekin-
szerződéses
ésbe a gázi
magunkat, hogy
a városnak
s feljárnak
nyiban a házi
kivánna, kö-
átvételére s a
k értelmében
lezettség, míg
mben fennál
t beszüntetve
bizonyos idő
ajánlatunk
és lehetőségét,
y pedig azt
a megtartani

zi kezelése a
aminemű kocz-
a esetére ké-
közönségének
a megfelelő
közösségére bo-
let folytatása
ssal szolgálni.
esetére elvált
t, hogy a város
kezelése körül
ennyiben arra
a gázmű üzomo
szelésben neán
zteség összegét

nyomorult álla-
ja Horváth ba-
lekeztek a lake-
re jöttek volna ;
oa a násznép és
után mindjárt

a nyomott hangu
r menyasszonyi
epette. A gratu-
int általában az

váfény lesegíté
gyelmét nem ko-
halvány, feketebe
za oly szenvedő
e fénylett.

Kérdé Margit el-
ha ennek a levél-
v volt, a násznép
alomra vonult és
czeczal, meghatol-

hogy a szegény
i szenvedett !
Szilágyi Gyula.

a város közönségének a sajátunkból készpénzben megtérítjük.

Ezen kötelezettségünk alapját és feltételét az képezi, hogy a város közönsége a mi ajánlatunkban foglalt árakat és módokat fogja irányadóknak tekinteni a házi kezelésnél is, nevezetesen, hogy 1.300.000 azaz Egy millió háromszázezer égersi órát fog megterítés nélkül a saját céljaira fordítani, az esetleges szükséglet többletet és magánfogyasztást pedig ajánlatunkban a köz illetve magánvilágításra nevezve megállapított illető egységárak alapján fogja számításba venni.

Ezen kötelezettséget három egymást követő év tartamára vállaljuk el, a mennyiben villamvilágítási ajánlatunk elfogadtatik. A mennyiben pedig a város közönsége - akár 3 (három) éven belül, akár később - követelni fogná tőlünk a gázmű átvételét is, ez iránt kötelezettségünk, - miként fentebb előadtuk - ajánlatunk alapján színtén fennáll a város közönsége bármikor igénybe veheti ez iránti jogát is.

Ha inkább conveniál a város közönségének hogy a gázművilágítás és a villamvilágítás ne egy kézben egyesíttessék, úgy ajánlatunk elfogadása esetén meg van erre is a szabadsága, ha pedig a kétféle vállalatot a mi kezünkben egyesíteni kívánja, úgy ajánlatunk alapján erre nézve is kötelezettségben vagyunk.

Kijelentjük ezennel, hogy a mennyiben ajánlatunknak fentkiírt feltételével ellentétben levőnek találtatnék a kizárólagosság joga, úgy ezen jogról ezennel készséggel le is mondunk, úgy hogy a város semmilyen időre nem lesz lekötve egy vállalkozónak, hanem szabad tért engedhet a versenyesnek és a világítás terén előrelátható műszaki találmányok érvényesülésének.

Mint hogy tudomásunk szerint még mindig merülnek fel kétségesek az általunk ingyen felajánlott 30% törzsrészcsevény természetére vonatkozólag felhasználjuk a jelen alkalmat annak újlagos hangsúlyozására, hogy mi helyt a tiszta haszon az egész tőke 4.2% os kamatát felülmutta az ezen felül levő tiszta jövedelem minden levonás nélkül egyenlő arányban osztatik fel a törzs- és elsőbbségi részvények között. Szolgáljon erre például a következő:

Feltéve azt, hogy az egész befektetési tőke 900.000 forint, melyből 630.008 forint elsőbbségi részvény, 670.000 forint pedig törzsrészvény, melyet a város ingyen kap, és feltéve azt, hogy az egy évi tiszta haszon pl. 50.000 forintot tesz ki:

akkor az elsőbbségi részvényekre esik 37.800 forint, a fenmaradó 12.200 forintból pedig, mint felülosztalék esik az elsőbbségi részvényekre 8540 forint, a városra pedig 3660 forint.

Az ötödik évben az elsőbbségekre és élvezeti jegyekre jut összesen 45.800 forint, a városra pedig 4200 forint.

A huszadik évben az elsőbbségi és élvezeti jegyre jut 40.400 forint, a városra 9600 forint.

70.000 forint évi tiszta jövedelem mellett a városra jut az első évben 9660 forint, az ötödik évben 10.200 forint, a huszadik évben 15.600 forint, és így tovább.

Megjegyezzük itt, hogy a jelen számítás alapját olyan sorsolási tervezet képezte, mely szerint minden évben egyenlő számú elsőbbségi részvény sorsoltatik ki, a mi a városra nézve azzal az előnnyel jár, hogy a törzsrészvények értéke gyorsabban emelkedik. Ellenben ezélszerűbb mégis olyan sorsolási terv elkészítése, mely szerint az első években, a míg a bevételek kisebbek, kevesebb részvény, és később fokozatosan több részvény sorsoltassék ki. Utóbbi mód viszont a városra nézve azzal az előnnyel jár, hogy már az első években is nagyobb osztalék jut a törzsrészvényekre.

Az ajánlatunk második alternatívájában felemlített esetleges 5%-os áremelés a szöveg világos tanúsága szerint egyrészt csak a magánvilágításra vonatkozik, másrészt ott is csak egyszer történhetik meg, úgy hogy pl. a magánvilágítás ára legkedvezőtlenebb esetben is legfeljebb 10.5 krajczár volna, míg a másik ver-

senyő rész ajánlata szerint, még annak említett utóajánlata szerint is az egységár 12 krajczár maradna. E mellett nem mulasztjuk el a tekintetes Tanács figyelmét itt újlag felhívni arra, hogy a mi ajánlatunk szerint tekintett nélkül a fogyasztás emelkedésére, kötelezhetők vagyunk a jövedelem emelkedésével az egységáraknak a rendes alapárak alá való leszállítására.

Versenytársunk utóajánlatában csak a közvilágítás árait szállítja le és körülbelül ugyanazon áron adná, mint a mi ajánlatunkban foglaltatik. Emellett azonban még mindig fenmarad az, hogy a városi főmérnök ur által készített és a világítási bizottság által elfogadott számítás szerint is mi évenként mint hogy 27.000 forinttal vagyunk kedvezőbbek a magánfogyasztásban.

Végül még bátorkodunk a tekintetes Tanács figyelmét felhívni XXXX ajánlatunk ama kitételeire, melyekben a hazai iparnak és debreczeni munkásoknak az építésnél és később az üzennél is elsőbbséget biztosítunk. Tudomásunkra jutott ezzel szemben, hogy ellenünk azzal agítálnak bizonyos körökben, hogy mi külföldi gyártmányokat akarunk alkalmazni. Hogy ez mennyire légből kapott koholmány, arra nézve csak azt említtük fel, hogy okmányokkal igazolhatjuk, miszerint az utóbbi négy évben közel husz millió korona értékű megrendéseket juttattunk a magyar gyáraknak, ellenben több millió értékű magyar gyártmányunk külföldre való kivitele nekünk köszönhető.

Bizton reméljük tehát, hogy a midő egyrészt a város közönsége a mi ajánlatunk által is teljesen biztosítva van mindennemű per ellen, midőn másrészt ajánlatunk évenként leg alább 27.000 forinttal kedvezőbb versenytársunk ajánlatánál és midőn ezenfelül a törzsrészvények útján a város házipénztárát a város mindennemű koczakzata és befektetése nélkül ezekre menő biztos évi jövedelemben részesítjük, tekintetes Tanács és a tekintetes bizottsági közgyűlés a mi ajánlatunkat elfogadni méltóztatik.

Budapest, 1900 február 13. áu.
Kiváló tisztelettel
Magyar vasuti forgalmi r. t.
Blaskovits s. k. Urbán s. k.

A király háza.

A régi kuria telkét, melyre tudvalevőleg a legelső magyar ember bérházat épített, hogy ezzel is hozzájáruljon fő és szék városa szépítéséhez, - tegnap délután 4 óraker adták át az építészeknek, hogy munkájukat megkezdhessék.

Az átadásnál jelen voltak: a király magánvagyonának kezelősége részéről a főigazgatóság képviselője, a pénzügyminisztérium és a közmunka-tanács képviselői, valamint a király házának tervezői: Korb Flóris és Giergl Kálmán műépítészek.

Az a hír tehát, melyet néhány lap közölt, hogy tudnillik az építést már már meg is kezdték, korai. Mert eddig a telken belül semmi sem történt, ma lévén az átadás. Csúpan a telek körül állították ki az építő állvány gerendáit, hogy aztán annál serényebben dolgozhassanak.

A műépítészek természetesen minden tehetségüket felhasználják arra, hogy felséges megrendelőjük nemes intenczióinak és a főváros és különösen egyönyörű pont szépségének is megfelelő pompájú házat építsenek s eddigi alkotásaik, a melyek közül csak a Klotild-palotákat kívánjuk megemlíteni, teljes biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy rendkívül megtisztelő, de épp oly nehéz feladatluknak teljes mértékben meg is fognak felelni.

A palota diszes renaissance stílusú lesz a »Királytérre« valamint a Ferencziak-terére né-

ző homlokzatain csúpan a szerkezeti részek anyagát fogja képezni a faragott kő.

A jövő héten teljes erővel fognak már munkához és a palotát 1901. november 1-én át akarják adni rendeltetésének.

A palota monumentális jelegének jellemzésére csúpan azt kívánjuk föiemlíteni hogy roppant aranyu szárnyaiban olyan fölépcső fog vezetni, melyek egy közös, üveggel fedett udvarból indulnak fölfelé, - tehát még az épületen belül is monumentális stílusú lesz a király palotája.

Nem tartjuk érdektelennek megemlíteni, hogy az épetkezés több munkáit a következők végzik: építőmester H a v e l Lipót; a vas munkákat a S c h l i k - g y á r szállítja; kőfaragó-munkákat Apr il János.

**Egyről-másról.
A szedőkről**

Révész Gyula hírlapíró a Budapesti Hírlap szedőiből alakult daloskör mulatságán tréfás fölolvastat tartott a szedőkről. Ebből vosszük ki a következőket:

Egy éjjeli szerkesztő mondja nekem nemréd, hogy még az adószedőtől sem fél annyira, mint a b e t ü s z e d ő t ő l.

— Miért? kérdeztem.
— Mert az adó szedő legfeljebb a vánkösömát viszi el, de a betűszedő az ál-momat.

Valamikor én is belekóstoltam a szedők mesterségébe, azóta legalább megértem a műszavaikat. Ime egy-két példa!

Mettőr. Ez a szó érthetetlen a laikusnak. Egy nyájas olvasót megkérdeztem, mi az a mettőr.

— Hát olyan ember felelte, a ki a mettet őrzí.

— A mettet?
— Igen, a mettet.
— És mi az a met, ha szabad kérdez-nem?

— A met? . . . Hahaha! . . . Nem tudja mi az a met.

Gunyosan kaczagva, faképnél akart hagyni, de én visszatartottam. Megmagyaráztam neki, hogy a mettőr nem az, a ki a mettet őrzí, hanem annyit tesz, mint tördelő.

— A kezét tördeli, feleltem, ha elszámítja magát egy nyolcz oldalos lapnál huszonkilenc kolumnával s a lábát tördeli . . .

— A lábát is tördeli?
— Nem a magáét, hanem a tárcáét.
— Nem is tudtam, hogy a tárcának lába van.

— Pedig van, néha négy, néha hat, mint a csodaborjunak, füle és farka gyakran eincsen, de lába mindig van.

— Egyszer elvezettem az én nyájas olvasómát a nyomdába, mert kíváncsi volt rá. A mettőr éppen harsányan osztogatta a parancsokat.

— Kikötni!
— Ki kell kezdeni!
— Tördelje be!
— Huzza le!
— Verjele!
— Vagdalja föl!
— Durch susz!

Esze nélkül rohant ki az én barátom, meg sem állt egészen a rendőrségig, a hol jelentést tett, mint akartak vele kikezdeni

ki akarták kötni, le akarták huzni, le akarták verni föl akarták vagdálni és keresztül akarták löni.

A szedőkről szólván nem mulasztatom el hogy meg ne emlékezzem a sajtóhibáról.

A sajtóhiba nem egyéb aljas rágalomnal. Mert hiszen szó sincs róla, hogy a hiba a — sajtóé lenne. Az voltaképpen olyan hiba a melyet soha se tudni, hogy kié, a hiba melynek rendeltetése és létjoga az, hogy a szedő a korrektorra, a korrektorr a szedőre tolja. Csak egy bizonyos róla, az a mi a halálról: nincsen ellene orvosság se égen se földön.

N A P I H I R E K.

Debreczen. Február 16.

— **A községi iskolaszék megalakulása.** A községi iskolaszékbe közgyűlésileg megválasztott tagokat tegnap hívták össze az első ülésre, amelyet a városháza nagyteremében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökle alatt tartottak meg. Az ülésen a tagok szokásos megbeszélése után a tisztújítást ejtették meg, amelynek eredménye a következő: Elnöklet: Simonffy Imre kir. tan. polgármester, másodelnök: Roncsik Lajos tanácsnok, jegyző: Szabó Kálmán. Gondnokok Aczél Géza és Farkas Bertó mátai biztos. Az iskolaszék, mivel az óvodaiban felügyeleti joggal van felruházva, magát a közetközö hölgytagokkal egészíti ki. Özv. Brunner Edéné Veresné Szatmáry Teréz, Varga Ferenczné, özv. Buzás Eleké, özv. Joó Istvánné, özv. Steinfeld Mihályné, özv. Berger Henrikné, Vecsey Imréné, Roncsik Lajosné és Szabó Kálmánné.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában a napi hírek rovatában közöltük, hogy Harangi Lajos 3-ik honvéddaloz ezred tizedes, a laktanya udvarán játék közben fején sérülést szenvedett attól, hogy valamelyik pajtása eserepbögrét hajított hozzá és hogy halála e miatt következett be. Mint a 3-ik honvéddaloz ezred parancsnokságától értesülünk, tegnapi közleményünk téves információ alapján mert Harangi Lajost nem katonatársa sértette meg, hanem az eset így történt hogy f. hó 4 én Harangi itt helyben lakó szülei házában — mint edes anyja jelenti — öcsésével czivódott s e közben öcsése vágott a feiéhez egy bögrét s ezen sérülés következtében került a kórházba, hol sebén meg is halt.

— **A főmérnök urnak figyelmébe ajánljuk** azt a szerencsétlen vasuti átjárót a mely bizony sokféle sikertült. Elpanaszolták már mi is sokféle bajait, de hát ki gondol a nagy közönség érdekével, ha élete van is veszélyeztetve. Éjjel pokoli a sötét, mert lámpa most sincs. Nappal a hid közepén az állatok támadásának van kitéve a járó kelő s kivált a Homokker lakói és iskolásgyermekei forganak folyton veszélyben, mihelyt a hid felére látérnek, Segíthetne rajta a főmérnök azzal, hogy a pályatérre való le és onnan a hidra való feljárás korlátvasait kireszeltetne, hogy az állatok esetleges támadásáról a közönség, főképp a gyermekek odamenekülhessenek.

— **Biblia a katonák borjújában.** Ha sikerben nem is lehet, vallásosságban egészen bur mintára kezdenek dolgozni az angolok. Az angol katonák most ajándékkal megkapják az új testamentum illusztrált kiadását. A

könyv, mely angol nemzeti szöveg táblába lesz kötve, akkora, hogy befér a katonák zsebébe. Minden könyvben benne lesz Volsley lordnak, az angol sereg főparancsnokának következő autogram ajánlása:

Az én véleményem szerint a harcoló katonát semmi sem vigasztalja meg annyira mint ez a testamentum. Kabátja zsebében hordhatja és bizonyára becsesebb lesz neki, mint a közmondásos marsalbot, a melyet állítólag minden katonának a borjújában hord.

— **A szállodások gyűlése.** A debreczeni szállodások, vendéglősök, korosmárosok és kávéosok iparszulata tegnap délután az Angol királynő éttermében tartotta közgyűlését. A tagok szép számmal jelentek meg. Hauer Bertalan elnök az ülést szép szavakkal nyitotta meg, melyben vázolta a társulat háromévi működését. Privitzer József pénztárnok működéséért a közgyűlés köszönetet szavazott. — Azután kérte a közgyűlést, hogy miután az elnökség, valamint a választmány és felügyelő bizottság mandátumá lejár, a tisztségek betöltéséről gondoskodjék. A jegyzőkönyv hitelesítése után megkezdődött a szavazás. Megválasztottak: Elnök: Hauer Bertalan; Alelnök: Németh András. Jogtanácsos; dr. Benedek János. Titkár; Vetésy Béla. Pénztárnok Privitzer József. Jegyző; Dobó Lajos. Választmányi tagok: Milócker Lajos, Sporni Gyula, Rosenberg Adolf, Törő Imre, Kemény János, Márkus Jenő, Lókodi Sándor, Nagy Pál, Erőss Jakab, Kovács Sándor, Kovács Dezső, Rosenberg Simon. Pótagok; Németh Gábor, Hermann Mátyás, Farkas Mihály. Felügyelőbizottság: Fürst Ödön, Tóth István, Kormos Mihály. Gyűlés után Hauer Bercezi gazdag uzsonnával lepte meg a gyűlés tagjait.

— **Király, a ki tagsági díjját aem fizeti.** Természetesen Milánról van szó, Szerbia vigan élő exkirályáról. Ő ex-felése a Magyar vadászati védegyelet tagjai közé lépett valamikor, mikor Zichy Jenő gróf birfokain vadászott, a tagsági díjat azonban elmulasztotta megfizetni. Nem egyedül ő tette ezt meg, az igaz. Akadt egynéhány aktív milliomos is, a ki hasonló kép adésmaradt. Az egyesület azonban nem veszi tréfára a dolgot. Hivatalos lapjában, a »Vadászlapban« közlést teszi a hátralékosok névsorát és felhívja őket a fizetésre, mert különben a tagok sorából töröltetni fognak. Ebben a névsorban szerepel Milán ilyen formán:

Milán I., szerb király 3 frt.

Kétszázharminczöt társa van a királynak ebben az adósságban. Azok némi büszkeséggel olvashatják a Vadászlap különben nem igen kellemes közlését. Végre is — azt tenni, a mit egy király tesz, büszkeségre méltó ok.

— **A kuruzslás áldozata.** A bűnügyi osztálynál tegnap feljelentést tettek Disznós Róza debreczeni bábaasszony ellen, a ki egy kis gyermeket szeme világtól fosztott meg. Egyik helybeli iparos kis gyermeke szembajának gyógyítása végett Disznós Róza bábaasszonyhoz fordult, a ki el is kezdte a gyermek szemének a gyógyítását. Néhány nap mulva megrémülve tapasztalták a szülők, hogy a gyermekük szembaja nem hogy javult volna, sőt már alig látott valamit a kis gyermek. A szülők a midőn észrevették, hogy gyermekük már semmit sem lát, dr. Balkányi ucs ker. orvoshoz fordultak orvosi segélyért. Az orvos konstata, hogy a gyermek szembaját a bába által rendelt orvosság tette su-

lyossá. A szemgyógyítással foglalkozó bába asszony ellen súlyos testi sértés büntetése miatt megindították a vizsgálatot.

— **Hitelesített mértékek.** Volt nagy ribillió ma a gyümölcs piaczon meg a pércsi soron. A rendőrség járt a jól megtermett kofa asszonyok között és sorra megvizsgálta a litereket, félitereket, hogy vajjon hiteles mértékek e azok vagy nem. Előkerült a sok rozsdás ütött-vert literes és bizony nem egy kettő, hanem egész csomó akadt köztük, melyen semmi hitelesítés sem igazolta, hogy a mérték csakugyan egy liter e? Magától értetődik, hogy egytől-egyik mindet elkobozták s vitték föl a bűnügyi osztályhoz s letették az Erdélyi fogalmazó ur szobájába ki tünődve nézte a sok rossz kopott mértéket, hogy ugyan mit is csináljon ő velök? A pércsi soron pedig nagy a zugás és morgás, mert egyik kofának egyetlen egy mérceje sem maradt, a mivel kimérhette volna a burgonyát meg a babot. És délelőtt óta nagyon haragudznak a pércsi soron a rendőrségre.

— **Kubelik megint jön.** Most már aztán csakugyan nem tudjuk, hogy vagyunk Kubelikkal! A mult héten közöltük, hogy e héten minden bizonynyal megtartja annyiszor elhalasztott hangversenyét és vártuk nagy epkedve, hogy abból a világra szóló muzsikából majd csak kapunk mi is egy keveset. — A hangverseny azonban elmaradt. Most újból ugy értesülünk, hogy márczius 4-ikén tartja meg Kubelik a hangversenyt és pedig viszsza vonhatlanul! Tehát még mindig lehet reményünk.

— **Kamatzámlás koronaértékben.** Hunyad megye alispánja egy átiratot küldött városunkhoz, melyben figyelmébe ajánlja Karácsonyi Gyula, hunyadvármegye alszámvevője által készített kamattáblázatot koronaértékre. Az értékes és rendkívül hasznos munka nagy segítség számadásokkal foglalkozó hivatalnokoknak, különösen pénztárnokoknak kik most rendkívül meg vannak terhelve az új korona számlással járó nehézségek által.

— **Kártyázás a Bikában.** Még a mult nyáron történt, hogy a rendőrség egy éjjel bemenne a Bika-kávéház egyik termébe, ott kártyázókat talált, kiket hazárd játék miatt fel is jelentettek. Az esetet mi is megirtuk, lapársaink is, közülök nem egy különféle kommentárral is kísézte az ügyet. A dolog a járásbíróshoz került, mely megvizsgálván az ügyet, tegnap hirdette ki ítéletét a feljelentettek ellött. Az ítélet a vádat nem találta beigazoltnak s azt rosszakaratu besugásnak, a rendőrség félrevezetésének minősítette s így az összes följelentett jáékosokat a hazárd játék vádjá alól fölmentette. Az ítélet fényes elégtétel az annak idején meghuzozott kávéháznak.

— **A részeg ember és Máraia.** Bölcs és okos költő a nép — maga.

Szebb költeményt, bölcses mondást, mint aminőt a nép alkot, költő még ki nem talált. Ugy találhatók az ő lelkéből fakadt szállóigék és nóták, mint a réti virág.

A néphumornok és gyöngédségnek hallottunk egy olyan nyilatkozatát, mely valószínű remeke a népies mondásoknak.

A János férfit a külvárosból idebent valami kalandosságon gázolt által.

Nevezetesen eladván a pár koczáat az árát elkalandozta egy éjszakán különböző ivó helyeken, migleg János férfit hajnalájában málázva és kikoppasztva háboruságba keveredett nemely hajnali járókkal.

Es mi nekutána elverték, ő lefeküdt az utczei flaszterre, hogy csak azért se men tovább.

Reggel aztán vizsgálták a dolog. Ki verte meg és ki kopasztotta meg János férfit.

Az anyjuk is ideért utána reggelre. Hát a mint a kihágási biro előtt tanácskoznak, tündönek, szó esik többek közt ilyen:

Az asszony mondja:

— Dejszen, nem fog kendu se okos beszéd vén létire, mert csak kigyün eozzer sorja kennek, hogy valami szerenésétlenségbe gyün kend az italtul...

— Ne félj te attul, — felel a János férfitü béklőtleg — mer a részeg ember Mária-kötőjibe esik.

Ezre neki fordul az asszony elmosolyodó szájjal:

— Az éezaka is odafordult kend, látom hogy Mária fogta fő kendet a kötőjibe.

— Igen is, — aszondja János férfitü, — igenis, mert hál Istennek nincs hiija a derekamnak semmi.

— Oszit meg is illegette magát, mutatván, hogy semmi baja sincsen.

— De hát a pénze hova lett kennek? — Iki hozzá az anyjuk a kérdést.

— Hova? — aszondja — Hát a meg a Mária kötőjibe maradt,

— **Ki a tolvaj.** Tegnap számunkban megirtuk, hogy Zékán Mihály, györfi Józseftől egy téli kabátot lopott el. A hírben véledenül névcsere történt, ameunyiben nem Zékán Mihály lopott, hanem ő tőle lopta el Györfi József a kabátját, és így Györfi Józsefet csukták le s nem Zékán Mihályt, ki ma föntjárt szerkesztőségünkben s kérte a hír korrigálását, Svivesen megtettük.

— **Titkos bünbarlang.** Sokat irtunk már a városunk rejtett utcáin levő bünbarlangról hol a fiatal leányok becsületét, ifjuságát árulják. A rendőrség mindent el is követ a bünbarlangok kinyomozására s a lélekkufárok megbüntetésére, de hát arról nem tehet, ha az országos törvények nem sujtják kellőleg e bünt. Megbünteti a lélekkufárokat, azok kiállják a büntetést s aztán folytatják újra a mesterséget. Így tegnap is két ilyen ismert lélekkufárt jelentettek föl a rendőrségnél, kiknek üzelmök egy nagyon fiatal teremtes életét rontotta meg.

— **A vasutasok községi adója.** Az ország összes törvényhatóságait foglalkoztatja most az a kirdés, hogy a vasutasok fizessenek-e községi adót vagy nem. A miniszter ugyanis azon az alapon hogy a vasutasok állami tisztviselők, egy törvény javaslatban felmenten dőknek tartja őket a községi adó alól. Míg ellenben Budapest város tanácsa fölhivta az összes törvényhatóságokat, hogy irjanak föl a képviselő házhoz és a miniszterhez, az iránt, hogy a vasutasok is fizessenek községi adót. Az átirattal már több törvényhatóság foglalkozott és sok helyen pártolták, de sok helyen meg elvetették. Debreczen városához is megjött az átirat s a tanács az a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni véleményes javaslatával együtt. Az ügy minden esetre fontos és úgy a városok mint vasutasok bugyellárisát elég érzékenyen érinti.

— **Iparosaink Párisban** Mindazon iparosoknak, kik a párisi kiállítás tanulmányozása végett Párisba utazni szandékoznak, most a legjobb alkalom kínálkozik arra, hogy céljukat megvalósíthassék. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter közlése szerint ugyanis a következő budapesti czégek u. m. Mahunka Imre és Thék Endre műbutorasztalosok, Steinschneider Jakab berendezési vállalkozó, Gelb M. és fia kárpitos és díszítő, az építő és dekoráló szobrász munkálatokat végző Langer Ignác, az installatióális szobrász munkálatokat végző Oppenheimer J. a retros-

pektív pavillon díszítésén dolgozó Glaser János, valamint ennek díszüvegezését végző Forgó és Társa műintézete, a villamos berendezések egyrészt készítő Ganz és Társa czég, mint az installationális munkálatokkal megbízott vállalkozók ezen munkálatoknál hazai erőket alkalmaznak. — Felhívjuk ennél fogva az eziránt érdeklődő iparosokat, hogy esetleges alkalmaztatásuk iránt forduljanak közvetlenül a felsorolt vállalkozókhoz.

— **Eljegyzés.** Városunk törekvő iparosa Bikfalvi Imre ma tartotta eljegyzését Ábrahám Juliska kisasszonnyal. Az ünnepély a menyasszonyos háznál szűk családi körben egészen csendben folyt le, a melynek magasztosságát emelö az a körülmény hogy éppen Juliánna estélyén tartatott az is, hogy a menyasszonyon kívül mindkét fiatalnak amamája, és a menyasszony nagymamája is Juliánna Násznagyok voltak a vőlegény részéről Kató László egyházi adó tisztviselő, a menyasszony részéről Veréb Lajos vasgyáros. Szerenését kívánunk az eljegyzett párnak.

— **Gyász** Részvéttel vettünk a következő gyászjelentést: A. B. F. R. A. A legnélyebb fájdalommal megírt szívvel tudatjuk a szeretett jó feleség, anya, nagyanya, testvér, sógorné es rokon néhai Id. Polgár nánási Kéki Sándorné született Pásztor Erzsébet asszonynak elatének 56 dik, boldog házasságának 40 dik évében, hosszas és súlyos szenvedés szenvedés után, folyó hó 15-kén éjjeli 11. órakor bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 17-dikén Szombaton délután 2 órakor fognak, az ef. ref. egyház szertartása szerint, Csapó-utca 55 ikk sz. háztól, a Nagytemplomban tartandó ima után, a Kosuth utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességételre rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1900. Február 16. Testvére: Polgár Pásztor János nejjével Vilmányi Erzsébettel és gyermekeik; Sógorné: Özv. Polg. Boruzs Mihályné szül. Katona Juliánna és gyermekei. Bánatos férje: Id. Polg. nánási Kéki Sándor; Leánya: Kéki Eszter férjével ifj. Polg. Kéki Sándorral; Róza leányuk; valamint számos rokonság nevében Áldás béke poraira!

— **Omladozó ház.** Darabos utca 28-dik szám alatt van egy ház, a melybe nem lakik senki, de nem is lakhatik, mert az bizony minden perczen végleges összeroskadással fenyeget, de részletes omladozása napirenden van. Valami örökség ez a melyen a rokonok nem tudtak eddig megegyezni. A meunyiben az utcai rész is dülőfélben van ajánljuk az arra járóknak az elkerülést, mert az ember hamar palancsintává válhat a leomló falozat által.

— **Verekedő cigányok** Hires vererekedő cigány familia a Rostásék fimliája, de ebben a tekintetben egy cseppet sem áll mögöttük a Lákatos familia sem. Ha akár egyik, akár másik valahol megjelenik ott rendszeren verekedés a dolog vége. Hátha még a két familia egymással kerül ösz, akkor aztán van csak hadd el had. Tegnap is felkerekáotek a téglavetőből s bejöttek egy kis spirituszra a Hatvan utcára. A mint történni szokott az ivás végén a két jeles familia összekülömbözött s mindjárt kész volt a harc. Összecsaptak az utcán s ékietlen láрма közben óriási csetepatát rögtönöztek s talán komolyabb fordulatot is vesz a dolog ha a rendőrség közbe nem lép s a két familiát be nem kíséri.

x **605.970 koronát** fizetett a triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) a Soproni Iváni kastély leégett lakbe-

rendezési tárgyaiért. Ily óriási összeget házánkban egy lakásban lévő butorokért nem fizettek. Az a körülmény, hogy még egy vár szerű kastélyban is lehetséges egy ilyen óriási tüzeset, legjobban bizonyítja azt, hogy mily fontos mindenkire hogy lakás berendezését tűz kár ellen biztosítsa, különösen akkor, midőn a Generálnál az ily biztosításért fizetendő díj oly szerfelett olcsó. Minden bővebb felvilágítással szivesen szolgál a triesti általános biztosító társaság itteni főügynöksége: Közgazdasági banknál.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 17-én. Az izr. nőegylet bálja a »Bika« szállóban.

Február 17-én. Az ácsifjuság dalestélye »Margit-fürdő« dísztermében.

Február 18-án. Iparos ifjak önképző egyeténék bálja a »Bika« szállóban.

Február 24-én. A függetlenségi párt bálja »Bika« szállóban.

Márczius 3-án. Kereskedő ifjak bálja a »Bika« szállóban.

Márczius 15-án. Az 1848/49-es honvédek bálja a Korona vendéglőben.

Márczius 15-én. A Petőfi-dalkör ünnepélye a »Bika« szálló dísztermében.

Színház.

HETI MUSOR.

Pénteken, febr. 16-án bérlet 116. szám., B^a — Agörögabszologia. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, febr. 11-én bérlet 117. szám., C^a — Hamlet. Tragedia 5 felvonásban.

Vasárnap, febr. 18-án két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: **Deberczena holdbana.** Látványosság 10 képben Irta: Than Gyula.

Este 7 és félórákor rendes helyárakkal, bérletszünetben **Felhő Klári,** Eredeti népszínmű 3 felvonásban Irta: Rátkay László.

Hétfőn, febr. 118. szám., A^a — Agörögabszologia. Operette 3 felvonásban.

Frou-Frou.

Régi jó darabot elevenítettek föl tegnap a színházban: Frou Frou. Kedvelt darabja a közönségnek s parádés szerepe Frou-Frounak; hajdan jutalom játékaul ezt választotta minden ambíciósusabb drámai színész, mi mirritkán látjuk de akkor szivesen. Ezt bizonyította a tegnap esti nézőtér is, mely csaknem zsufolásig megtelt előkelő közönséggel.

Az előadás a legsikerültebb előadások közé tartozik. Gilbertet T. Halmy Margit játszotta, hatalmas drámai erővel. Alakítása művészi színvonalon állott mely a legkülönbözőbb érzelmek s indulatok megérző kidomborításával közvetlen hatott a nézőre. Zajos taps és a vasfüggöny elé való hívás jutalmazta a fiatal művésznő becses alakítását, melynek hatását tetemesen fokoztak fényes toilletojai is. Jó partnere volt Szacsva y, kinek alakítása az igazság meggyőző erejével hatott. Kiváló jót adott Fáy Flóra a Lujz szerepében, az igazi nőt, a nő eszményét öllítva elének. Jók voltak Tanna y és Szathmáry is. A közönség elégedetlen távozott.

y. n.

Göthe és Petőfi.

— Hogy ismeri a nép a költőket? —

Van egy kis sor elmondani való tapasztalásom a mai idők kultur történetében.

A minap olvastam, hogy egy német költő panaszkodott a felől, hogy a német nép nem ismeri Göthét. Egy barátja ellentmondott neki mire aztán fogadtak. Elmentek sétálni és az első paraszt embert, a kivel találkoztak megszólították.

— Megtudná tán mondani, ki volt Göthe?

— A Göthe? Hogyne, a tiszteletes urat hívják így a faluban.

A barátok mosolyogva mentek tovább (Kisült, hogy a tisztességes urat Götternek hívják.) A következő, akivel találkoztak, egy parasztasszony volt.

— Hallott már valamit Göthéről — kérdezték tőle.

A parasztasszony azt felelte, hogy az ő fia tanuló, az egyszer mondott egy ilyesfajta nevet, de hogy ki volt, azt biz nem tudja. — A harmadik, akit megkérdeztek, egy könyvesbéli szolga volt. (Ez tehát már biztosan hallotta Göthe nevét!) Tényleg azt felelte, hogy annyit tud róla, hogy verseket csinált, de mást nem voltak képesek belőle kivenni. Így ment ez tovább, megkérdeztek harmincz ember anélkül, hogy csak egy is tudott volna Göthéről valamit.

Ebből aztán lehet következtetni, hogy a német parasztságból hányan ismerik legnagyobb költőjüket.

Ez csak Németországban történhetik, hisz különben is, hogy érthetné meg az egyszerű nép Göthe mély gondolait. Magyarországon ez lehetetlen — gondoltam — Petőfit mindenki ismeri! Csöngettem. Bejött Kati, a szobalány, írni, olvasni tud ő is.

— Mondja csak, Kati, — szólítottam meg — meg tudná nekem mondani, ki volt Petőfi?

— Hát honnan tudnám én azt, — felelte — nem vagyok én olyan tanult, hogy minden embert ismerjek.

Elszörnyűködve szóltam:

— Menjen ki. De várjon csak, küldje be a szakácsnét!

Bejött.

— Meg tudná mondani nekem, ki volt Petőfi? — kérdeztem tőle.

— Hát hogy tudnám én, mikor az ur se tudja, pedig hát egész nap mást se tesz csak tanul.

Ezt felelte, azt hívné, hogy azért kérdelem mert nem tudom. Szörnyűködésem fokozódott, Petőfit nem ismerik. Lemegyek az udvarba. A mindenes gazda ép a lovakat fogta be.

— János bácsi — szóltam — tudja e, ki volt Petőfi?

— Petőfi?... Petőfi, hát Petőnek a fia, mondta nagyot nevetve rá.

— Ne bolondozzon, szóltam szinte, dühösen, csak tudja tán, hogy ki írta az „A virágnak megtiltani nem lehet,” vagy „Hirös város az alföldön Kecskemét” című nótákat, hisz egész nap azt füttyüli?

Erre össze-vissza is csak azt felelte:

— Már nekem az mindegy, hogy ki írta de szép.

Én, aki szentül meg voltam győződve, hogy Petőfit minden magyar ember ismeri, ime csatlakoztam.

Egy vig asztalálcom szobában van. Göthe a német nép még költeményeiben sem ismeri, Petőfi pedig dalaiban él a magyar nép ajkán.

Ater.

Különfélék.

Mig hajadon vagy...

Mig hajadon vagy, vig legyeⁿ élted,
Felhő soh' szálljon egén
Vig mosoly üljön ajkadon,
Ha bekopog egy szép szál legény.

Tűnek az évek: kis kebeledben
Egő szived hő tüze vesz;
Vége szakad a játéknak,
Mikor a leányból asszony lesz.

× Tett enért méregkeverők. Párisban egy a Rue Vercingetrixban lakó, Marzhand nevű hentesmester a napokban arra a meggyőződésre jutott, hogy neje megcsalja, még pedig egyik legényével. Csakhamar megtudta azt is hogy levelezést folytatnak egymással a g az asszony közvetítésével. Marchand megnyerte ígéretekkel a gazdasszonyt, ki neki a szerelmesek leveleit kézbesítette. Ezekből a férj megtudta a szép pár szándékát.

»Addig nem lehetünk boldogok, így írta az asszony udvarlójának, a mig ezt az embert méreggel el nem távolítjuk utunkból...

A másik levélben az időt is meghatározta, a mikor a merényletet el akarja követni.

Marchand erre felkérte két barátját hogy estefelé háza előtt várakozzanak és mihelyt világot látnak a szobában, azonnal menjenek fel hozzá. Tíz óra tájban az adott jelre a két barát felsietett. Marchand lakására. Belépéskor látták, hogy az asszony egy csésze teát nyujt férjének. Még mielőtt az asszony a késő látogatás feletti csodálkozását kifejezhetné volna, az egyik barát magához vette a csészét, míg a másik az asszonyt ragadta meg erős kézzel.

Azonnal a rendőrhivatalba mentek. De utközben a gonosz asszonynak sikerült a csészét vivő férfi kezét úgy meglökni, hogy az ital nagyrésze kiömlött. De maradt a csészében annyi, hogy a mérget megállapíthatták benne mely elegendő lett volna, arra hogy az alkalmatlan férjet a tulvilágra segítse. Az asszonyt rögtön letartóztatták. Szeretőjét és czinkosát azonban hiába keresték. Megsejtette, hogy mi vár rá — és megszökött.

+ A kinek igazán drága az élete. Marlborough herceg otutazott Dél-Afrikába, hogy a burok ellen harcoljon, felesége pedig, a ki a híres amerikai Vanderbilt-családból származik, ott hagyta Angliát és Rómába ment, a hol az egész telet tölteni fogja. A hercegnőt szintén nem kerülte el a Rómában dühöngő influenza és meglehetősen súlyosan megbetegedett. Mikor ezt New-Yorkban megtudták, az egyik ottani biztosító társaság, a melyiknél a hercegnő horribilis összegre van biztosítva, táviratilag rendelt Rómába egy jeles párisi orvost, hogy állandóan a hercegnő mellett legyen és naponként kétszer tegyen jelentést New-Yorkba a beteg állapotáról. Azonkívül a New-York-Herald is külön tudósítást küldött Rómába, a ki állandóan értesítette lapját a hercegnő betegségéről.

A hercegnő betegsége azonban nem humánus szempontból érdekelte a yankeeket, hanem azért, mert a hercegnő esetleges halála alaposan megcsappantotta volna a biztosító társaság százalékát.

+ Egy fejedelemszöny emléke. Ferdinánd bolgár fejedelem elátározta, hogy elhunyt nejeinek művészi síremléket készíttet, a mely az elhunyt fejedelemtől koporsója fölött a mauzoleumban emelkednék. Harmincz külföldi pályázó versengett a síremlékért. A fejedelem választása Gentile, bécsi tanárra esett, a kinek terve a fejedelemtől életnagyságu alakját állítja elénk. Terve kivételére három hónap határidőt kapott a művész.

+ Egy különöz halála. Minden városnak vannak tipikus megszokott alakjai. Ilyen volt Rómában Titus Livius Cianchettini, a ki most 80 esztendő korában meghalt. Azt mondták rá, hogy félbolond s utolsó napjait a legnagyobb nyomorban tengette. Ez a nagy emberek sorsra és talán ezért képzelte magát az öreg Cianchettini nagy embernek. Mindig eszmék zsongtak az agyában s minthogy az u'ca népe nem akarta türelmesen meghallgatni előadásait, hektografált lapot írt, készített és árult, a melynek Eszmék Teljesedése volt a címe. Aztán meg találmányokon törte a fejét. Híres találmánya a petroliummal melegített karmantyú és a metafisica politica. Ez valami új tudományág volt, a mely az embereket jókká és boldogokká igyekezett tenni. Az emberek azonban nem akarták megérteni és ezért még halála perczében is szitkozódott az öreg.

CSARNOK.

Tonino, a remete.

Írta: Neera.

A sógorasszonya minden nap megvetette az ágyát és tíz unokaöccse és hugainak egyike ellátta, egész hétre a szükséges vízzel. Ez az egész társaság nem lakott megszűre az ő házatól és oly szegény volt, hogy Tonino bátyját valóságos Krózusnak tartották.

Tonino pedig nagyon jótékony volt a családdal szemben; ingyen javította a sógorasszony és a gyerekek cipőit... igaz, hogy ezek többnyire meztláb jártak.

A nyár a mikor a kolera dütöngött, rettenetes volt Toninora nézve; isszouyuan félt és egész nap csak a testét tapogatta. Szent Ermolusnak egy gyertyát áldozott és szent Priscellának új keretet ígért, ha megóvja a betegségtől; megjegyezendő, hogy attól a perctől kezdve, a melyben lekötölte magát szent Priscellának, eloltotta szent Ermolus elől a gyertyát.

Még a bűneivel sem törődött többé. Éjjel, a nedvességtől való félelmében, becsukta a tartotta az ablakot, és nappal, miatt a széken ülve dolgozott — időnkint a kertbe pillantott és a következő módon szólt a fához:

— Nézhetsz rám még olyan édesen is; lehet a gyümölcsöd is akármilyen izletes is, mégse nyulok hozzá. Épenséggel nem akarok meghalni, hogy sniveiséget tegyek az örökösöimnek. Lesz majd még baraczk, ha elmúlt már a kolera.

Megtiltotta a gyerekeknek, is, hogy egyenek a gyümölcsből és megvizsgálta a nyelvüket nincsen-e gyomorlázuk.

— Tonino, te csak azért félsz úgy a haláltól, mert nem akarod ránk hagyni a pénzedet! — így szólt a sógorasszonya hozzá.

— No persze, majd én rátok hagyom a

penzemet! Hogy másodszer is keress férjet magadnak, ugy e?

— Nos, és ha találnék is másikat, mi rossz volna abban?
— Fogadj el engem; hisz én rokonod is vagyok...

— Köszönöm; akkor inkább megmaradok egyszerűen csak a sógorasszonyodnak. Az asszony csakugyan reménykedett az örökségben. Sohase láthatott senki a láda fenekére, pedig könnyen lehetséges, hogy a remete csinos vagyontát őriz. Szörnyen fukar ember volt. Gyakran félt tőle, hogy ha meghal, a rokonai majd hintón járnak és ha szent Apollóniának a fogát felajánlják valami szentes embernek, az legalább is ezer lírát fizetne érte.

— De a kolera járvány, az isten vegye magához a gazdagokat — szolt a sógorasszony, — mindig kitanálnak valamit, a mivel a szegény embert megkínózzhatják, ez a kolerajárvány meglehetősen csorbát ejtett a Tonino zsebében. Elsőben is egy pár egészen új eszimat ajándékozott a patikárosnak, aztán beiratkozott a hívők sorába, hogy a hónap minden első péntekjén külön misét mondasson, a szobája tele volt illatszerekkel, mint az előkelő uraké és a pénzt csak egy eczetel teli tányérból fogadta el.

— Tonino, te nagyon is félted a bőrdet, — szolt a sógorasszony megint.

— Fájdalom, annyamtól csak egyet kaptam és ezt nem változtathatom.

— Ha az ember mindig a betegségre gondol, egyszer igazán megbetegszik!

— Az Ur azt mondta: «Segíts magadon, akkor én is megsegítelek!»

A sógorasszony azt mondta magában, Tonino sohase fog meghalni, tulságosan rossz a nyelve.

A nyár vége felé aztán, a mikor már a nagy hőség is engedett és Tonino márt azt is megsajnálta, hogy a patikárosnak új eszimat adott és azt. Ermolusnak gyetyát áldozott, egyszerre csak egy éjjel oly nagy fájdalmak lepték meg, hogy rövid idő alatt meghalt.

A sógorasszony sirt egy keveset, mert Tonino mégis csak testvérbátyja volt az ő urának; aztán megvizsgálódott, mert úgy vélte, hogy jobb hazába költözött és a láda fenekén majd lel valamicskét, a mivel imádkoztathat a lelki üdvéért.

De valósággal rikácsolt, a mikor látta hogy egészségi szempontból mindent elégettek. Akár mennyit mondta is, hogy ő nem fél a ragálytól, a ház üres maradt és kopasz mint a tenyere. és üres volt a láda is, mikor felnyitották.

— Oh, te csuf Tonino! Hogy így rászedted! — szolt haraggal, a mikor ott ült a csizmák halmazán. — Jól tudad, hogy tíz gyermeket kell eltartanom. Miért kellett éppen a kolera tdején meghalnod, hogy mindent elhurcoljanak a házból?

Az üres és szegény kunyhója a remetének, melyet a tetőig fertőtlenítettek klóral, magába fogadta az özvegy asszony szegény családját; ő még mindig sirt és jajveszékelt.

A legidősebb gyerek 13 éves volt és husz czentésimit keresett mindennap, a többi semmit sem keresett. A nyomor rettenetes volt. A mikor a fák elhuláltak leveleiket, a kert nagyon elhanyagolt volt. Nem gondozta senki; a gyerekek a barackfán mászkáltak és letörték annak ágait; ha esett, apró tócsák képződtek, a melyekben a gyermekek kacsák módjára lubiczkoltak. A mikor beált a fagy, a fiuk csuszkát csináltak.

Az özvegy ott ült az ablaknál, mely előtt azelőtt Tonino munkaasztala állott; a rongyait foltozta és kétségbeesetten nézte a démonok seregét, a melylyel nem birt. A legidősb, a ki már egész legény volt, vigasztalni igyekezett őt és megígérte, hogy majd segít rajta, ha nagyobb lesz; a szegény asszonynak ám volt rá elég oka, hogy ne reménykedjékvalami uagyon.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörsé.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég —

jelentése.

Debreczen Február 16

Készáru változatlan

Okt. buza	788	89
Okt. rozs	773	47.
Októberi zab	646	06
uj tenyerei 1899	505	97.

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rác Károly szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A „Balaton“ kávéházban hetenkint kétszer Csütörtökön és Vasárnap esigányzenekar játszik.

Az „Angol Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek, Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara átszik.

„Corso“ kávéházban zeneeste hetenkint 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kis Béla és csütörtökön Rác Károly zenekara játszik.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napozásra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 8 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	20	15
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó óran túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokról.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőknekél (valláskülönbőség nélkül), ha a végintásosság a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a városba és vissza	1	20
A háztól a városba és vissza a temetőbe ki és vissza	1	20
A színházba menet	80	60
A színházról jövet	80	60
Baron v. vasuti indóház vagy raktárhoz nap pal enet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszgár, kortézi egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	60	40
Külső három- és lóvásártörre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai főbörházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára.	80	60
	40	30

A Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-egylet

mint szövetkezet

közgyűlése

1900. február hó 18-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében

tartatik meg, melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló XI-ik vagyis 1894 dik évtársulat vagyommérlegének előterjesztése.
3. A XI. vagyis 1894 dik évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére.
5. A XII dik vagyis 1895 dik évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Felügyelő bizottsági- három rendes és három póttag választása három évre.
7. A kilépő igazgatósági tagok helyének betöltése.
8. Indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.)

Jegyzet: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egylet helyiségében a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 30. és 31 §§. A közgyűlésen a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

A távollévő tagok, ugyazintén a női tagok, férjük vagy más tagok útján kiket erre meghatalmaztak; kiskorúak és gondnokság alatt állók csakis igazolt képviselőjük; erkölcsi testületek pedig az ezen czélből kijelölt személyek útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Minden tag csak egy ily meghatalmazást vállalhat el és ezen meghatalmazás legfőlebb még 10 szavazatra jogosíthatja.

A szavazás megkönnyítése czéljából minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó lapok adatnak ki.

A közgyűlésen a személyazonosság igazolása kívánható. Az igazolványok a közgyűlést megelőző napig a szövetkezet helyiségében a törzsbetétkönyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó lapok nem adatnak ki.

Kelt Debreczenben, az 1900. január hó 15 én tartott igazgatósági üléséből.

Simonffy Imre,

kir. tanácsos, egyleti elnök.

Vadon Sándor,

jogtanácsos, egyleti jegyző.

Göthe és Petőfi.

— Hogy ismeri a nép a költőket? —

Van egy kis sor elmondani való tapasztalásom a mai idők kultur történetében.

A minap olvastam, hogy egy német költő panaszkodott a felől, hogy a német nép nem ismeri Göthét. Egy barátja ellentmondott neki mire aztán fogadtak. Elmentek sétálni és az első paraszt embert, a kivel találkoztak meg szökötték.

— Megtudná tán mondani, ki volt Göthe?

— A Göthe? Hogyne, a tiszteletes urat hívják így a faluban.

A barátok mosolyogva mentek tovább (Kisült, hogy a tisztességes urat Götternek hívják.) A következő, akivel találkoztak, egy parasztasszony volt.

— Hallott már valamit Göthéről — kérdezték tőle.

A parasztasszony azt felelte, hogy az ő fia tanuló, az egyszer mondott egy ilyesfajta nevet, de hogy ki volt, azt biz nem tudja. — A harmadik, akit megkérdeztek, egy könyvesbolti szolgáló volt. (Ez tehát már biztosan hallotta Göthe nevét!) Tényleg azt felelte, hogy annyit tud róla, hogy verseket csinált, de mást nem voltak képesek belőle kivenni. Így ment ez tovább, megkérdeztek harmincz ember anélkül, hogy csak egy is tudott volna Göthéről valamit.

Ebből aztán lehet következtetni, hogy a német parasztságból hányan ismerik legnagyobb költőjüket.

Ez csak Németországban történhetik, hisz különben is, hogy érthetné meg az egyszerű nép Göthe mély gondolait. Magyarországon ez lehetetlen — gondoltam — Petőfit mindenki ismeri! Csöngettem. Bejött Kati, a szobalány, írni, olvasni tud ő is.

— Mondja csak, Kati, — szólítottam meg — meg tudná nekem mondani, ki volt Petőfi?

— Hát honnan tudnám én azt, — felelt — nem vagyok én olyan tanult, hogy minden embert ismerjek.

Elszörnyűködve szóltam:

— Menjen ki. De várjon csak, küldje be a szakácsnét!

Bejött.

— Meg tudná mondani nekem, ki volt Petőfi? — kérdeztem tőle.

— Hát hogy tudnám én, mikor az ur se tudja, pedig hát egész nap mást se tesz csak tanul.

Ezt felelte, azt híven, hogy azért kérdelem mert nem tudom. Szörnyűködésem fokozódott, Petőfit nem ismerik. Lemegyek az udvarba. A mindenes gazda ép a lovakat fogta be.

— János bácsi — szóltam — tudja e, ki volt Petőfi?

— Petőfi?... Petőfi, hát Petőnek a fia, mondta nagyot nevetve rá.

— Ne bolondozzon, szóltam szinte, dühösen, csak tudja tán, hogy ki írta az „A virágnak megtiltani nem lehet,” vagy „Hírös város az alföldön Kecskemét” című nótákat, hisz egész nap azt füttyüli?

Erre össze-vissza is csak azt felelte:

— Már nekem az mindegy, hogy ki írta de szép.

Én, aki szentül meg voltam győződve, hogy Petőfit minden magyar ember ismeri, ime csatlakoztam.

Egy vigasztalásom szomban van. Göthé a német nép még költeményeiben sem ismeri, Petőfi pedig dalaiban él a magyar nép ajkán.

Ater.

Különfélék.

Mig hajadon vagy...

Mig hajadon vagy, vig legyeⁿ éted,
Felhő soh' szálljon egén
Vig mosoly üljön ajkadon,
Ha bekopog egy szép szál legény.

Tűnnek az évek: kis kebeledben
Égő szived hő tüze vesz;
Vége szakad a játéknak,
Mikor a leányból asszony lesz.

× Tett enért méregkeverők. Párisban egy a Rue Vercingetrixban lakó, Marchand nevű hentesmester a napokban arra a meggyőződésre jutott, hogy neje megcsalja, még pedig egyik legényével. Csakhamar megtudta azt is hogy levelezést folytatnak egymással a gazdasszony közvetítésével. Marchand megnyerte ígéretekkel a gazdasszonyt, ki neki a szerelmesek leveleit kézbesítette. Ezekből a férj megtudta a szép pár szándékát.

»Addig nem lehetünk boldogok, így írt az asszony udvarlójának, a mig ezt az embert méreggel el nem távolítjuk utunkból...

A másik levélben az időt is meghatározta, a mikor a merényletet el akarja követni.

Marchand erre felkérte két barátját hogy estefelé háza előtt várakozzanak és mihelyt világot látnak a szobában, azonnal menjenek fel hozzá. Tíz óra tájban az adott jelre a két barát felsietett. Marchand lakására. Belépéskor látták, hogy az asszony egy csésze teát nyújt férjének. Még mielőtt az asszony a késő látogatás feletti csodálkozását kifejezhetné volna, az egyik barát magához vette a csészét, míg a másik az asszonyt ragadta meg erős kézzel.

Azonnal a rendőrhivatalba mentek. De utközben a gonosz asszonnak sikerült a csészét vivő férfi kezét úgy meglökni, hogy az ital nagyrésze kiömlött. De maradt a csészében annyi, hogy a mérget megállapíthatták benne mely elegendő lett volna, arra hogy az alkalmatlan férjet a tulvilágra segítse. Az asszonyt rögtön letartóztatták. Szertőjét és czinkosát azonban hiába keresték. Megsejtette, hogy mi vár reá — és megszökött.

+ A kinek igazán drága az élete. Marlborough herceg olutazott Dél-Afrikába, hogy a burok ellen harcoljon, felesége pedig, a ki a híres amerikai Vanderbilt-családból származik, ott hagyta Angliát és Rómába ment, a hol az egész telet tölteni fogja. A hercegnőt szintén nem kerülte el a Rómában dühöngő influenza és meglehetősen súlyosan megbetegedett. Mikor ezt New-Yorkban megtudták, az egyik ottani biztosító társaság, a melyiknél a hercegnő horribilis összegre van biztosítva, táviratilag rendelt Rómába egy jeles párisi orvost, hogy állandóan a hercegnő mellett legyen és naponként kétszer tegyen jelentést New-Yorkba a beteg állapotáról. Azonkívül a New-York-Herald is külön tudósítást küldött Rómába, a ki állandóan értesítette lapját a hercegnő betegsége-

ről. A hercegnő betegsége azonban nem humánus szempontból érdekelte a yankeket, hanem azért, mert a hercegnő esetleges halála alaposan megcsappantotta volna a biztosító társaság százalékát.

*

+ Egy fejedelemsasszony emléke. Ferdinánd bolgár fejedelem elhatározta, hogy elhunyt nejeinek művészi síremléket készíttet, a mely az elhunyt fejedelemléne koporsója fölött a mauzóleumban emelkednék. Harmincz külföldi pályázó versengett a síremlékért. A fejedelem választása Gentile, bécsi tanárra esett, a kinek terve a fejedelemléne életnagyságu alakját állítja élénk. Terve kivételére három hónap határidőt kapott a művész.

*

+ Egy különöz halála Minden városnak vannak tipikus megszokott alakjai. Ilyen volt Rómában Titus Livius Cianchettini, a ki most 80 esztendőskorában meghalt. Azt mondták rá, hogy félbolond s utolsó napjait a legnagyobb nyomorban tengette. Ez a nagy emberek sorsra és talán ezért képzelte magát az öreg Cianchettini nagy embernek. Mindig eszmék zsongtak az agyában s minthogy az utca népe nem akarta türelmesen meghallgatni előadásait, hektografált lapot írt, készített és árult, a melynek Eszmék Teljesedése volt a címe. Aztán meg találmányokon törte a fejét. Híres találmánya a petroliummal melegített karmantyú és a metafisica politica. Ez valami új tudományág volt, a mely az embereket jókká és boldogokká igyekezett tenni. Az emberek azonban nem akarták megérteni és ezért még halála percében is szitkozódott az öreg.

CSARNOK.

Tonino, a remete.

Irta: Neera.

A sógorasszonya minden nap megvetette az ágyát és tíz unokaöccse és hugainak egyike ellátta, egész hétre a szükséges vízzel. Ez az egész társaság nem lakott messzire az ő házatól és oly szegény volt, hogy Tonino bátyót valóságos Krózusnak tartották.

Tonino pedig nagyon jótékony volt a családdal szemben; ingyen javította a sógorasszony és a gyerekek cipőit... igaz, hogy ezek többnyire mezteláb jártak.

A nyár a mikor a kolera dütöngött, rettenetes volt Toninora nézve; isszouyuan félt és egész nap csak a testét tapogatta. Szent Ermolusnak egy gyertyát áldozott és szent Priscellának új keretet ígért, ha megóvja a betegségtől; megjegyzendő, hogy attól a perctől kezdve, a amelyben lekötölte magát szent Priscellának, eloltotta szent Ermolus elől a gyertyát.

Még a bűneivel sem törődött többé. Éjjel, a nedvességtől való félelmében, becsukta az ablakot, és nappal, mialatt a széken ülve dolgozott — időnkint a kertbe pillantott és a következő módon szólt a fához:

— Nézhetsz rám még olyan édesen is; lehet a gyümölcsöd is akarmilyen izletes is, mégse nyulok hozzá. Épenséggel nem akarsz meghalni, hogy sziveséget tegyek az örökseimnek. Lesz majd még baraczk, ha elmúlt már a kolera.

Megtöltötte a gyerekeknek, is, hogy egyenek a gyümölcsből és megvizsgálta a nyelvüket nincsen-e gyomorlázuk.

— Tonino, te csak azért félsz úgy a haláltól, mert nem akarsz ránk hagyni a pénzedet! — így szólt a sógorasszonya hozzá.

— No persze, majd én rátok hagyom a

penzemet! Hogy másodszor is keress férjet magadnak, ugye?

— Nos, és ha találnék is másikat, mi rossz volna abban?

— Fogadj el engem; hisz én rokonod is vagyok...

— Köszönöm; akkor inkább megmaradok egyszerűen csak a sógorasszonyodnak.

Az asszony csakugyan reménykedett az örökségben. Sohase láthatott senki a láda fenekére, pedig könnyen lehetséges, hogy a remete csinos vagyonkát őriz. Szörnyen fukar ember volt. Gyakran félt tőle, hogy ha ő meghal, a rokonai majd hintón járnak és ha az Apollóniának a fogát felajánlják valami szentes embernek, az legalább is ezer lírát fizetne érte.

— De a kolera járvány, az isten vegye magához a gazdagokat — szölte a sógorasszony, — mindig kitanálnak valamit, a mivel a szegény embert megkínózhatják, ez a kolera járvány meglehetősen csorbát ejtett a Tonino zsebében. Elsőben is egy pár egészen új eszimat ajándékozott a patikárusnak, aztán beiratkozott a hívők sorába, hogy a hónap minden első péntekjén külön misét mondasson, a szobája tele volt illatszerekkel, mint az előkelő uraké és a pénzt csak egy ezrettel teli tányérból fogadta el.

— Tonino, te nagyon is félted a bőrdet, — szölte a sógorasszony megint.

— Fájdalom, annyámtól csak egyet kaptam és ezt nem változtathatom.

— Ha az ember mindig a betegségre gondol, egyszer igazán megbetegszik!

— Az Ur azt mondta: «Segíts magadon, akkor én is megsegítelek!»

A sógorasszony azt mondta magában, Tonino sohase fog meghalni, tulságosan rossz a nyelve.

A nyár vége felé aztán, a mikor már a nagy hőség is engedett és Tonino márt azt is megsajnálta, hogy a patikárusnak új eszimat adott és azt. Ermolusnak gyetyát áldozott, egyszerre csak egy éjjel oly nagy fájdalmak lepték meg, hogy rövid idő alatt meghalt.

A sógorasszony sirt egy keveset, mert Tonino mégis csak testvérbátyja volt az ő urának; aztán megvigasztalódott, mert úgy vélte, hogy jobb hazába költözött és a láda fenekén majd lel valamiké, a mivel imádkoztathat a lelki üdvéért.

De valósággal rikácsolt, a mikor látta hogy egészségi szempontból mindent elégettek. Akár mennyit mondta is, hogy ő nem fél a ragálytól, a ház üres maradt és kopasz mint a tenyere, és üres volt a láda is, mikor felnyitották.

— Oh, te csuf Tonino! Hogy így rászédeltél: — szölte haraggal, a mikor ott ült a csizmak halmazan. — Jól tudad, hogy tiz gyermeket kell eltartanom. Miért kellett éppen a kolera tdején meghalnod, hogy mindent elhurcoljanak a házból?

Az üres és szegény kunyhója a remetének, melyet a tetőig fertőtlenítettek klóral, magába fogadta az özvegy asszony szegény családját; ő még mindig sirt és jajveszékelt.

A legidősebb gyerek 13 éves volt és husz czentesismit keresett mindennap, a többi semmit sem keresett. A nyomor rettenetes volt. A mikor a fák elhulatták leveleiket, a kert nagyon elhanyagolt volt. Nem gondozta senki; a gyerekek a barackfán mászkáltak és letörték annak ágait; ha esett, apró tócsák képződtek, a melyekben a gyermekek kacsák módjára lubiczkoltak. A mikor beált a fagy, a fiúk csuszkát csináltak.

Az özvegy ott ült az ablaknál, mely előtt azelőtt Tonino munkaasztala állott: a rongyait foltozta és kétségbeesetten nézte a démonok seregét, a melylyel nem bírt. A legidősb, a ki már egész legény volt, vigasztalni igyekezett őt és megígérte, hogy majd segít rajta, ha nagyobb lesz; a szegény asszonynak ám volt rá elég oka, hogy ne reménykedjékvalami nagyon.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég —

Debreczen Február 16

Készáru változatlan

Okt. buza	7 88	89
Okt. rozs	7 73	47.
Októberi zab	6 46	06
új tenyéri 1899	5 05	97.

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rác Károly szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A „Balaton“ kávéházban hetenkint kétszer Csütörtökön és Vasárnap esigányzenekar játszik.

Az „Angol Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

„Corsó“ kávéházban zeneeste hetenkint 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kis Béla és csütörtökön Rác Károly zenekara játszik.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napzámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/2 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokról.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	60	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végintenzség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Darab v. vasuti indóház vagy raktházhoz nap pal enet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	30	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajcár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	60	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső három- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	60
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	30
minden további órára.	40	

A Debreczeni Kölcsonös-Segélyző-egylet

mint szövetkezet

közgyűlése

1900. február hó 18-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében

tartatik meg, melynek tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló XI-ik vagyis 1894 dik évtársulat vagyonmérlegének előterjesztése.
3. A XI. vagyis 1894 dik évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére.
5. A XII dik vagyis 1895 dik évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Felügyelő bizottsági- három rendes és három póttag választása három évre.
7. A kilépő igazgatósági tagok helyének betöltése.
8. Indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak)

Jegyzet: Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egylet helyiségében a hivatalos órákban átvehető.

Kivonat az alapszabályokból: 30. és 31 §§. A közgyűlésen a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat.

A távollevő tagok, ugyazintén a női tagok, férjük vagy más tagok útján kiket erre meghatalmaztak; kiskorúak és gondnokság alatt állók csakis igazolt képviselőjük; erkölcsi testületek pedig az ezen czélból kijelölt személyek útján gyakorolhatják szavazati jogukat.

Minden tag csak egy ily meghatalmazást vállalhat el és ezen meghatalmazás legfőlegb még 10 szavazatra jogosíthatja.

A szavazás megkönnyítése czéljából minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó lapok adatnak ki.

A közgyűlésen a személyazonosság igazolása kívánható. Az igazolványok a közgyűlést megelőző napig a szövetkezet helyiségében a törzsbetétkönyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélküli szavazó lapok nem adatnak ki.

Kelt Debreczenben, az 1900. január hó 15 én tartott igazgatósági üléséből.

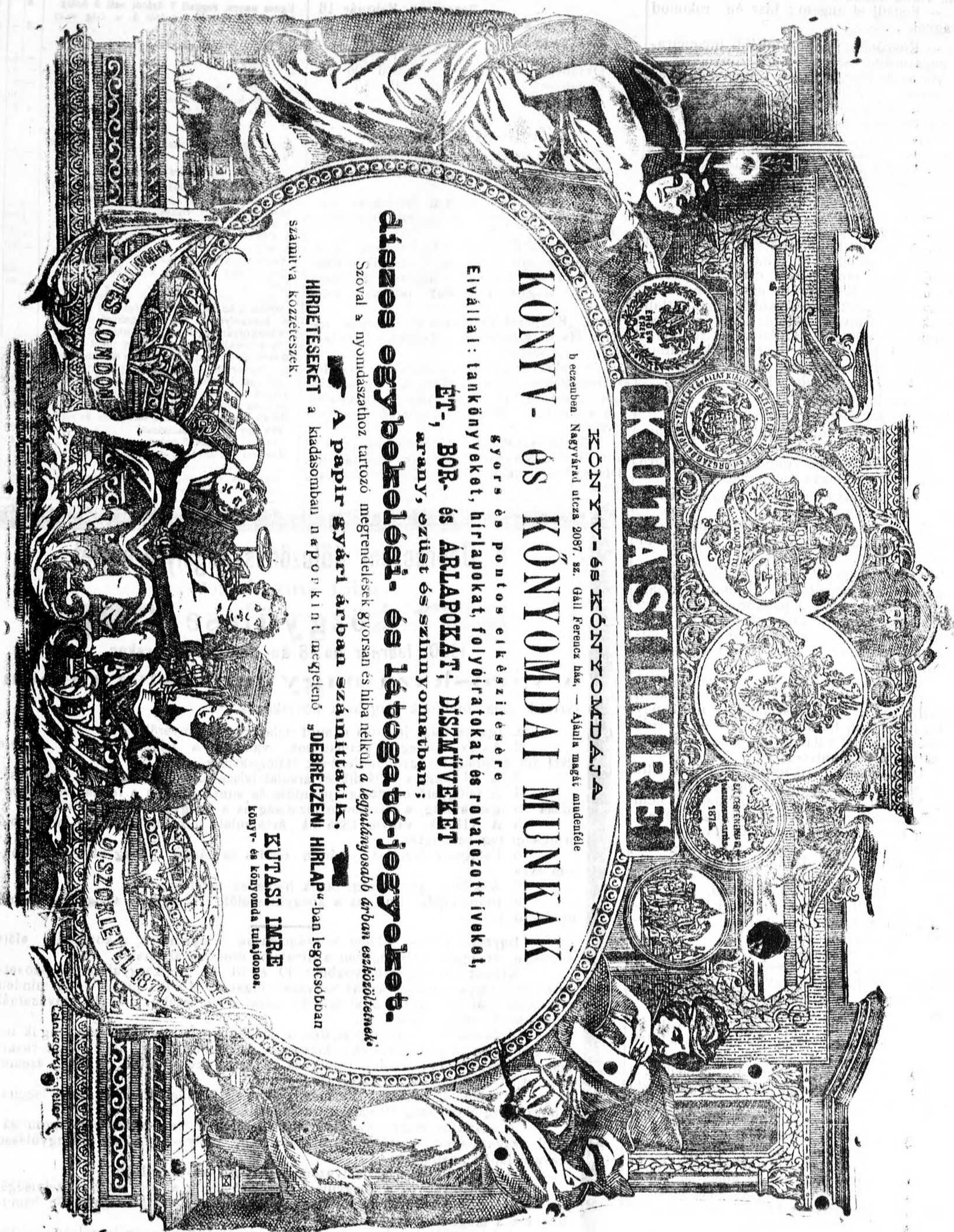
Simonffy Imre,

kir. tanácsos, egyleti elnök.

Vadon Sándor,

jogtanácsos, egyleti jegyző.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA

b e z e u b a n N a g y v á r a i u t c z a 2 0 8 7 . s z . G á l l P e r e n c z h a z . — A j á n l a m g á t m i n d e n t é l e

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

g y o r s é s p o n t o s e l k é s z i t é s é r e

E l v a l l a i : t a n k ö n y v e k e t , h í r l a p o k a t , f o l y ó i r a t o k a t é s r o v a t o z o t t i v e k e t ,

É T - , B O R - é s A R L A P O K A T ; D I S Z M Ű V E K E T

a r a n y , e z ű s t é s s z i n n y o m a b b a n ;

d i s z e s e g y b e k e l é s i . é s l á t o g a t ó - j e g y z e k e t .

S z o v a l a n y o m d a s z a t h o z t a r t o z ó m e g r e n d e l é s e k g y o r s a n é s h i b a n é l k ű l , a l e g j u t á n y o s a b b á r a b a n e s z k ö t t e t e s e k e t .

A p a p í r g y á r i á r b a n s z á m i t a t i k .

H I R D E T E S E K E T a k i a d á s o m b a n n a p o r k i n t m e g i e l e n ő „ D E B R E C Z E N I H I R L A P ” - b a n l e g o l f o s b b a n

s z á m i t v a k o z z e t e s z e k .

KUTASI IMRE

k ö n y v - é s k ö n y o m d a t u l a j o s o s .

a legjutányosabb áron felvállaltatnak.

Debreczen, nyomatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.